

DAGBOKER
00128

BENGTSSON, Karl J.
Tredive år rundt Svalbard

1 håndskrift (avskrift?)
2 avskrifter

Norsk Polarinstituttets Bibliotek

064400109

Arktiske Beskyl. 2de 1/4 1934. N. S.

Av Karl F. Bengtson

Y tredive aar rundt Svalbard

Jeg skal saa godt jeg formaar, i Korthed, forsøke at give et nogetlunde bruktbart billede, av de aar jeg har overvintret paa Svalbard. Og ellers drever fangst rundt landets kyster, At gaa i detaljer, og sildre de enkelte begivenheter, som har intruffet, under livet der oppe, kan jeg ikke tillate mig, det vilde tage forlang tid, og er vil heller ikke meningene med efterfølgende skildring.

Frem til 1900 aarene, var pelsverk fangsten en forholdsvis ny næringsgren paa Svalbard for Nornemene. Grunnet manglende Kommunikationer, var det vanskeligt og dyrt, at sende overvintrings ekspedisjoner, til de avsidesliggende egne, idet hver ekspedisjon maatte holde sit eget fartoi, likeledes var erfaringen mangelfuld, med hensyn til

til de polare forhold. Saa  tbyttet blev  v r altid som man  nsket det.

F r og frem hienem 1900  rene, drevs pelsverkfangsten p  Svalbard, av uderier fra Troms  og omegn.

Hvert aar sendte de sine ekspeditioner op til Svalbard, ofte til de mest avsidesliggende  er,  st mot Olgastradet og Barentshavet. Efter som  rene gik,  tdannedes i disse  ngjertmilde str k, en stab pelsj gere,  arv dne haardf re folk, Men manglende erfaring i ern rings forhold, og tilpasningsvorne  nder de polare forhold, volte i denne f rste tid, mange vanskeligheder, og mange var de, der frem hienem denne f rste tid, av voar overvintningshistorie, blev liggende igjen p  landoddene deroppe.

Det blev ^{en} dyr og haard b retid, nettr ttingen til pelsverkf rket, blev den f rste tid liten, S a det blev for det meste den gamle stab, der frem hienem den f rste periode, drev  rket. Undertiden kom det til nogle nye menn, men det blev i de fleste tilfelder, med det ene aar, ensomheten, m rket, og livets andre fortr deligheter i polare forhold, passet dem  v re. Eftersom  rene gik forandret forholdene sig, ialfald p  vestkysten, adkomsten blev lettere, hienem gr pelselskapsene. Fangstfolket stog sig sammen, to og tre stykker, og r sset sine egne ekspeditioner, og overvintret p  forskjellige steder p  vestkysten.

I den f rste tid av overvintningsperioden, lagdes spesielt v kt p  Valros og Kobbe fangsten, idet folket havde gode fart ier og fangstboade, S a de k nde farte r ndt i sommer og h sttiden, Og fjordene, spesielt p   st og nordside, var i den tid, r k p  den st rke fangst, vi regnede med at Kobbe og valrosfangsten  tjorde en trediedel av totalfangsten. Nu til dags blir fangstfolket for det meste sat op med kulbaatene, og driver  bet nkende rovfangsten, de har ingen fart ier og ingen ordentlige

fangstboate, som deres anledning til at farte rundt, og drive en regular sjöfangst, hvor denne findes, er temmelig beskaaret.

Jeg havde som ganske ung mand, i nogle fva aar, været paa selfangst, med amerikanske seilfartøier, i Baffindsbükten. Og drevet lit pelsverv fangst paa Labradorkysten. Da jeg i 1903 tog en tur hjem til Norge, kom jeg paa, at forsöge Spitsbergen, formoultjenligt eller ikke, det four stou her, landet holdt imidlertid paa mig, fattigt og karrigt som det var. Og jeg kom til at tilbringe tredive aar av mit liv, i forbindelse med Svalbard, iten at jeg har ervervet mig andet end et levebröd, hjemmum mit arbide paa landet. Men jeg fortryder ikke paa disse aar, for landet har git mig et godt underhold, og det har været et siindt liv i kontakt med naturen.

Tidlig paa vaaren 1904 reiste jeg til Tromsö, hvor jeg kjøpte mig en liten 30 fots seilsjöite, med denne lille tingest, drev jeg med 4 mand, Kobbe og dämpangst paa Vest og nordsiden av Svalbard om sommeren.

Ut paa sommeren seilte jeg ind til Fsefjorden, jeg fik med "Det Bergen Engelske" grüper selskaps, Ingenör. Tangen, kontrakt paa at holde grüper med ferskt kjød og fisk for resten av sommeren. Vi drev nu vekselsvis pagt og fiske, og sjöt i de forskjellige dale, spesielt i Sassenbay dalen, cirka 180 men, og fisket paa eftersommeren i Rüssetkjilun cirka 1500 kilogram lak, med smöntostegarn, som vi satte inde i Kjilun og langs stranden itenfor.

Om hösten seilte vi rundt Sydkaap, og ind Storfjorden i gode isforhold, inde paa Dybebay, stog vi os ned paa Heigleröen, brakte vour instrüning paa land, og satte fartøiet paa land i en liten Kjile, paa Sydvestsiden av öen. Ut paa Sydvestpynten, bygget vi os et solidt godt hüs, og satte itte paa landodden, op en stor varde

vi syntes derved at stedet som mere folk som og beboeligt
 ick. Denne første overvintring, blotket for erfaringer, og
 med gravkorsene av vandre forjengere, net op i husdøren,
 var nettopp ingen lystemat, spesielt var mørketiden, der
 ogsa var stormfæld, nokron tung for os, jeg troet nok,
 vi alle i stilhet, frygget det gamle fuglestremsel Sjørbirken,
 men vi havde meget fersk kjøt, og da endelig lystiden kom,
 uten noget var intruffet, folke vi os selvskakt meget letet,
 som motet og virkelysten steg med solen. Her paa Sydenden
 av Edgöen, og ild av den store Negro synter, for det
 isfyldte Barmshav, var igjenduen en trivelig og god
 plads. Her var megen fersk mat, inde i Dylsbaidalen
 var meget ren, og i sommertiden, var der megen goas
 paa leirene inde i dalen. En bildrogelse der hente os i
 i mørketiden i Januar maaned, stoar ennue for mig, og
 vi var dengang ikke videre hoi i hatten, Isen var bruktet
 op i Januar, som fastis kantur Kun lou en kvartmil
 ickfor Sydenden av Feigleröen, det var mørkt og blaa
 en sterk östervind, vi havde forat en björn ick ved iskanten,
 og holdt paa at flaa denne, da vi var ferdige, begyndte
 vi at drage skjindet op i retning av Feigleröen, vi stod
 pludselig ved aabent vand, vi lengte ikke noget videre
 over dette, men antog at vi i mørket havde tabt fejl
 retning, og begyndte at drage skjinnet den motsatte
 vei, efter en stunds forloip, fik vi ogsaa paa denne kant
 aabent vand, og blev da klar over at en floe var løsnet,
 og at vi var i drift paa et isflak, midt paa mørke vinteren.
 Vi talte over vandre patroner, aapnet björnstraaften
 og tog indvullene ick, skar endel kjøt og spek i strimler,
 og drog det hele mit ind paa flaket. Der var ingen
 nevneverdig is i fjorden, det var en alvorlig situasjon,
 som vinden var östlig, som vort eneste hoap var, at denne
 vind vilde holde, som vi muligens kunde drive til kanten
 vest i Walkeshead, strømmen gaar ogsaa her ret öst og
 vest. hvis vinden sjæftet, og vi drev tilhavs, var det slutt

med os. Men heldigvis holdt vinden sig østlig, og vi vakte
 blæret op, med kindrende stjerner skjenn, men bitterlig
 holdt. Efter cirka 36 timers drift, var det saa vidt vi
 snertet i fastiskanten, i et i en fastisoble ~~sæte~~ ved Wahleshead,
 saa vi fik hopepe ind paa fastisen, og dra sjinnet og noget
 ferskt Kjøt med med os. I stjernesjinnit, saa vi Kontinente av
 høifjeldet inde paa Wahleshed, cirka en halv mil nordfor os,
 Vi begyndte nu at drage mot landet, her grov vi sjinnet ned,
 for at hente det til vaaren. Efter at ha diskutert veien ~~istade~~
 vi skulde tage, lot vi det stou til langs fastiskanten indover
 Dybbelbay, idet vi antok, at vi ved at følge nogenlunde nær fast-
 iskanten, i en dyb kunding, til slut vilde ~~vilde~~ komme ut
 innerkanten av Zieglerøien, paa den anden side av fjorden.

Vi havde fremdeles straalende stjernesjind, og der blæste nu
 en spær Nordøstlig vind. Vi var meget utmattet, men turde
 ikke sette os ned og hvile, begge paa engang, av frygt for at
 sovre av og fryse ihjel. En ad gangen lå vi nogle minutter i
 sneen og hvilte, medens den anden spaserede frem og tilbage.
 Som oftest maatte vi riste hinanden op, naar vi skulde
 argoarde igjien, Vi havde mistet regning med tiden, og var for
 brette til at studere stjernerne, og sodan bestemme vaar tid.

Det forekom os, som vi havde vandret en evighed, da vi snubblende
 naaede lavkallen paa Yttersiden av Zieglerøien, og travlet os op
 til hyttedøren. Jeg låa paa knæ og dünkhet paa døren, med Kolben
 av min rifle, den anden rifle havde vi forlængst kastet fra os.
 Vaare Kammerater hjalp os ind i hytten, Vi var utslit, og faldt
 isoon, medens de drog de stivfrosne kler av os. Vi soov et døgn
 tid, og vaagnet lik stiv i kroppen, men med en glæsende appetit.
 Yover fire døgn, havde vi holdt det gaunde, uten soov, og levet paa
 Kjøtstrimler som vi tindede op paa kroppen.

Da vi blev noget lunge ute paa isen, havde vaare Kammerater
 fulgt vaare Sjispor ut over isen, og saa til sin forferdelse at disse
 at disse gik net i sjøen, og sjønte at der maatte vere hendt
 en ulykke. Hvem der i dette tilfelde, var verst faren, de som
 sat igjien hjemme, eller os, er ikke godt at sige. Na ja, vi var jo glade

over vaart held, og passet os for efter tiden ute paa isen, det lærte os at holde øinene aapen, og iagttage vaare omgivelser. Isen brøt tidlig den sommeren, slik at vi i juli kunde seile hjem til Tromsø, for at selge fangsten, og tage ind ny utrustning. Det var jo ikke alltid saa like til, at seile et saa lite fartoi over havet, mange gange slet vi ondt, og havde det rusket, veiret kunde vere som forskjelligt men til nu havde vi sluppet fra det uten nogen vidervedigheter.

Vinteren 1905-6 i Negro-pynten

Jeg blev denne gang hjemme i 14 dage, saa bar det atter avgaarde, vi var denne gang tre mand, med ny utrustning og gode erfaringer fra aaret for, var vi nu helt aavenspon. Kommen tilsis, fik vi storm paa vaart lille nedlastede fartoi, vi laa paa dreid i tre døgn, tog masser av overvand, og alt var huller til huller, i den lille ligar, et riktigt hundeliv var det. Dertil kom at to av folkene havde lømmemend, bondanger og nervositet, efter fjortendages rangel i Tromsø, aa jasan, velkomme dem, de havde nogle onde dage, og laaret bod og bedring, til det kommende aar, Om sider fik ^{vi} soapas bra viir, at vi kunde forsøke at seile, efter ni døgn naede vi sydkap, og seilte ind storfjorden, her var paa det nemmeste ispit, saa vi kunde forbi Russøerne, op til Negro-pynten. En straalende vakker dag sist i august, andret vi op ved passet i Negro-pynten, paa ytre side av passet, lossede vi paa land vaar utrustning, seilte fartoiet op til siglerøien, og satte det op, paa det gamle plads i Kjeilen, ved vort forige overvintnings hus. Det tog os nogle dage dette arbejde, med vaare primitive midler, var det ikke saa like til at foa fartoiet paa land. Da vi omsider var ferdig, roede vi tilbake til Negro-pynten, og begyndte paa bygningen av vort hus. Negro-pynten er et stort høifjelt forland, der sjærer langt ut i sjøen paa Syd, med meget smaa lavland paa begge sider, pynten har ingen synder lig stor bredde, Mit paa pynten, der vort passet sjærer hjemm, gaar man over paa halvanden time. oppi i bakkeheldet, i under bratte fjeldet, bygget vi hytten, drog stuen sammen, og bygget en syltinn

rundt huset i en meters høide, der var veirhaardt herude, det var
 vittklar over. Negropynten var en god bjørnelads, bjørnen trak paa
 pynten i mørketiden, en stor del av bjørnen kom til huset, saa vi
 sjöt den ned fra Sjøkulen, andre gik paa våre selvskudt i
 øden, saa vi havde i mørketiden, ikke langt at trekke bjørnen
 hjem. I lystiden paa vaaren, var det lit anderledes, vi flyktede
 da vaare selvskudt langt ut paa fastisen, og drev jagt paa
 bjørnen, ofte milevidt ute paa isen, og havde da mangen luring
 kom med at drage skindene hjem til huset. Negropynten var i
 lystiden en trivelig plads. Men i vinterstormene, var det veirhaardt
 derude, i stormperioder var fallveiret haardt derude, lykten kunde beve
 og rykte i dagvis. Men vi var nu blit vandt med mørketid og
 storm, og mente paa at, Kan du blaare, saa kan vi sove og spise.
 Siden gik ubegripeligt fort for dette aar, vi havde bart, til stadighet at ha
 noget at sysselsette os med, saa for vi igjenduen begyndte at spekulere
 paa tiden, var vi langt inde i et nytt aar, og paa god vei mot lys
 tid igjen. Sundhets tilstanden var god, og foruten at vi, ute paa
 isen dumpet hjemm nogle gange, havde vi ikke iheld paa
 turen. Paa forsommeren var isforholdene gode, vi laa en maanedstid
 nede paa Russøerne paa dunn og Kobbefangst, disse øer var paa
 den tid godt besøkt av edderfugl som hekket der, og øerne gav optil
 20 vaager dunn per aar. Siden er øerne blit for haardt beskattet, og
 ydelsen er gaaet noget ned. Paa Russøerne kan man ennü se
 ruinene efter bebyggelsen, i den periode, da Russerne koloniseret landet.
 En stor del av tegelstenen, fra deres store osner, laa ennü i ruinene,
 litte god, trods hundreder av aars forvitring og frost. Dødeligheten
 blandt russerne har været stor, her nede paa øerne, hvor tilgangue
 paa ferskt kjøt om vinteren, kunde vere mindre, var en mengde grave,
 ofte med to mand i en kiste. Isløsungen kom tidlig om sommeren,
 allerede i juli havde vi sjöken paa vandet, og kunde begynde
 suladsen hjem. Storfjorden var godt fordelt da vi seilte ut, men
 ved Sydkaap var isen tet, og her havde vi et helt knipetakt, med at
 krysse os hjemm et fem miles belte, med meget tet is. Over Sjøen
 havde vi nordvestlig vind, med smilt Sjø, det tog os sex dage at seile
 os ned til Sövoen, vi anløp Sövoen. Her forsynke vi os med friske

poteter og først sei med lever, og vi Karne kunde legge i os, det var sikkert. Tromsø blev det det vanlige stræv, med salg af fangst, og udklægning av ny utrustning. For mange der kom hjem, kunde det tildels vere lystige dage, efter et langt aarstæv, og mine forøvrigt adels udmærkede ledsakere, havde glemt løfterne fra aaret før, og havde "blus paa lampen" fra morgue til kvæl, og omvendt.

Overvintring paa Dybbø Bay 1906-7

Efter endel reparation paa fartøiet, avseilte jeg den 8de fra Tromsø, vi var denne gang fire mand, i straalende veir seilte vi Nord hjemm til Søndre, vinden var spær, saa det gik langsomt ind til Fingeløen, her var vinden vestlig og frisk, saa herfra bar det raskt ind til havs. "Nord" laa tungt i vandet, da vi havde 16 måneders uitrustning ombord, dertil kull og salt, endel husematerial, og to sømaa baate paa dækket. Vinden haalt sig vestlig, tildels ganske spær og sjæu rolig, efter tre døgn seilads fik vi i Björnøen isikke. Vi fik nu vindstille, og laa og drev i nogen dage, her var masser av fugl, en og anden kvæl saa vi oppe. Om siden fik vi sydlig vind, det bar nu raskt nordover, vinden øjede til Stilling, i ispit farvand, passerte vi for 3de ved Seil Sydøst, og stod nordover Storffjorden. Her inde paa fjorden var vinden spær, saa vi stak ind våre rev, og stod for fulde seil, op mot Fingeløen. Ved Svalbard landet var isen tæ, men ved Russøerne var den slakkere. Saa vi seilte os hjemm her, og anstret ved midnatslid op i Kjeilen, ved vaar gamle station paa Fingeløerne. Det blev nu en travet tid, med losning av vaar uitrustning, reparation av våre huse, og bygning av en lille Bistation paa Valrossanden, paa selve Edgøen ret øst for øerne, den skulde vere binde led mellem stationen paa Stegryntøen, og stationen paa Fingeløerne. Vi skulde om vinteren dele os i to partier, 2 mand skulde ligge paa Stegryntøen, jeg og en mand, skulde bli boende paa Fingeløen. For vi satte fartøiet paa land seilte vi ind i Dybbø Bay dalen, for at skjykte os rein for vinteren, men vi kom paa et uheldigh tidopryng, der var like rein, med i dalen, vi nedlagde 9 rein. Isen begyndte at bli tæ inde i fjorden, saa vi seilte forrest muligt ind til øerne igjenn, og søkte ind paa vaar havneplads i Kjeilen. Der kom stadig mere is, saa vi bestemte os for

at sette sjøerne paa land for vinteren. Vi drev frem over høsten Kobbefangst, naar veeret tillod det, og samlede i uveersdage drivtømmer til brendsel. og byggede paa topejere av den en stor Varde, der soars lang paa Sjøen. Først i Oktober laa sejleten lyst mellem flakene, saa vi maatte instille Kobbefangsten, og drog vore baate paa land for vinteren. I mittem av oktober fik vi østlig ^{der} Kuling, og satte bevegelse i isen, her kom nu en menngde Valros op rundt øerne, jeg talte endog 52 paa et stort flak, Vi havde forsmaa baate til at gje os i kast med Valrosen, og gjik lenge og saa paa all denne rikdom i havet, men saa kunde vi ikke dy os lenger vi satte en av vore baate paa vandet, og roede ut tre mand. De store Kolosen var myspjerrig, og meget nargaaende, saa vi havde et svare stræv med at holde dem klar av baaten, idet de forsøgte at henge sig paa baatrygen efter hendene. Vi fik skut, sat fast, og slæpt ind i fjæren 4 stykker, strax utfor fjæren kom en stor okse, og la sig efter baaten, den dundret, kom op under baaten, og hug benene hjemm bündene, vi fik stoppet ~~en~~ broen i hullet, og kom os fortrest muligst op i Kjeilen, vi drak Kaffe oppe i lykten, og diskuterte denne interessante begivenhet, de fleste av guttene havde ikke været i Valrosfangst før, og der stod respekt av det store dyr, naar det kom veltende mot os i Sjøen, vi blev enige om at forsøke nok engang, og satte den anden baat paa vandet, denne gang var vi heldigere, vi bragte ind i fjæren ialt 19 valros, men da fik vi ogsaa den anden baat skadet, saa vi maatte instille fangsten. Havde vi haft en stor god fangstbaat, istedet for de to smaa færiingsbaater vi havde med, havde vi sikkert gjort en duggelig aarstak paa en dags tid, vi var imidlertid fornøiet med det som var, de 19 valros inbrakte os 4200 kr. Vi reparerte vore baate middlertidig, og utpaa høsten roede de to mand, der skulde ligge paa Stegrosystemen, over og gjorde sig istand for vinteren. Jeg flyktet ut til Bistationen paa valrossanden, saa vi laa nu paa tre stationer, for at moe over størst muligst fereng. Vi havde lite is frem over vinteren, og ustabilgt veir, isen kom og gjik, med stadige mellemrum med aabent vand, saa det saa ut for, at vi ikke kunde opnoa det antal bjørn, paa tre stationer, som vi havde paa en station aaret før. I Mars maaned flyktet jeg tilbake til hovedstationen paa Zeiglerøen, jeg medlagde 11 bjørn paa bistationen, største partem kom til huse, og gjik paa signalen, saa jeg fik skut dem

der, svært for kom sig inn. Sist i Mars var min Hammerat ubsat
 for et stygt vandskud, han lærte for en tjörn ute for isen, og trojs her-
 under hjenem nogen skuis, han drog remmingtonriflen efter sig,
 herunder gik skuddet av, og kuglen gik ind for indersiden av albuen,
 og ut oppe i skulderen, han kom sig hjem, og jeg fik skaaret klæret av
 ham, og undersøkt soaret, der var en 8 Tommers soarkanal, med en dybt
 bræk i overarmens ben, og soarkanalen sterkt forurenset av trævler
 av klæret, ført ind med kuglen. Med de primitive instrumenter jeg
 havde med, blev det en hestekur, men jeg fik soaret rent, og stelte det,
 som i løbet av bøger var han kureret, naar intas endel skivlet i armen,
 som vi fjernede med Masasje og bevægelse. Havde vi like is om vinteren,
 fik vi til hjenfeld som meget mere for vaaren, isen skudde mot øerne,
 og op i Kjøilen, og skudde med spjitten, som den løb under cirka
 2 faar stor flakis, den havde sansynligvis fra et stygt knæk, og der
 kunde bli spørgsmaal om den var bruktelig, det vilde ialfald vise sig
 naar vi hugget den frem, i tyson forsommeren. Isen laa let frem over
 hele sommeren i fjorden, som det som trilsomt int, med ~~med~~ at
 komme ut av isen, og hjen i rimelig tid. Kartene er meget
 mangelfulde i Kong Lüdriks arkipelaget, (Tusendøerne)
 2. Feiglerøerne, og rundt Halvmaane øen, saa den der
 skal seile her, for det meste, maa seile for sin hjenstaps
 i farvandet, men selvfølgelig har man god støtte i kartene,
 da man maa gaa ut fra, at hovedlandet, og de store
 forland er for det nemmeste ret, det er øerne der er slet
 lagte, angivelser av dybder findes ikke. 3. Juni og Juli
 arbeidet vi stadig med is hugning ved skibet, det var
 et trivielt arbejde, og der var snesevis av tons is der maatte
 bort, forbi som stygt int, efter skivning om vaaren,
 Styrbords rekke var indrekket, og endel spant i siden var
 indtrykket, vi som dagen hjenem natene i siden, Den
 lille vinterhavn, i Kjøilen, utviklet sig til et helt lite
 skjesverft, med dybt av bek og tjære. Gang for gang
 pumpet vi forbi halofuldt av vand, for at finde alle
 lekker. Tilslut fik vi det tek, og begyndt at rigge foran,
 og førte vaar fangst ned til stranden, for at have den

11

klar til at føres ombord. Den 15de August laa isen slik, at der sküide vere tale om at komme ut fjorden, Vi satte i en fii fartöiet paa vandet, tog vaar fangst ombord, og laa seilklare i Kjeilun, for at fage den første chance der böd sig. Vi blev liggende seilklar i Kjeilun til den 21de August, da vi gik seil, og for noordlig vind, stod over Dybböy til Wahles Head. Det gamle bekrängit fik mangen haard tryk, eftersom vi bäütet os frem hjinem isen, og lek var den soo det forstoy, den trak i alle ender. Ved Svalbardlandet var der en bred landvoak, her traf vi en liten Kutter, der lou paa Hobbefangst, vi ^{til} bakket nogen timer ^{her}, var ombord paa besök og fik nyheter fra Norge. Vi havde en slasket tur hjem til Norge, fartöiet trak slik, at en mand stadig maatte staa med pumpeu. vi bar formelig fartöiet paa pumpeu over sjöen. Ved ankomst til Tromsö satte vi med engang fartöiet päland, at reparere den, vilde koste formegit, det lönnit sig ikke, jeg solgte den til opskingning, for 200 kroner. Det var lit nok, at sjille sig med det lille fartöi, der havde bäret os over havet saa mange gange, men det nyttit ikke, "Ford" var ütstik.

1907 - 1908

Paa kort varsel at fag Kjöet et fartöi i Tromsö var iimüligt, saa jeg bestemte mig for at leie motor-kutter "Aukümi" av Tromsö, for at sette mig op til Halvmaneöen, paa östsidan av Edgöäen, og fag den til at hente mig den fölgende Sommer. För avreise blev jeg kallt op til Konsül Andreas Skagaard, og gjort bekjendt med, at man frygtede for Hjalmar Johannesens expedition, som ütforte Yppilmaaling paa vestsidan. expeditionen bestod av Hansens dygtige ledsager til 86°14', Hjalmar Johannesen, studenter Ross, og arbeideren Gilbert, og da man i Sommerens löp, intet havde hört fra expeditionen, og da det nu var sent paa hösten, maatte man antage at expeditionen stod foritken existensmiddler, og man var alvaarligt bekymret for deres lyabne. Jeg sagde som sant var at Hjalmar Johannesen havde försökt mer end han havde

speist, som ishavet, og var han kommen i fabel, Karrek
 håndig saktens ikk av det igjen. Jeg prøvde mig at gaa
 op langs vestsiden fra Dødmansøen til Danstegattet, for
 at se efter de savnede, og jeg prøvde mig at gjøre dette helt
 gratis. Vi avsilte sist i september, i Sjøen havde vi daarligh
 veir, Sjøgang, og maskin-skade. Jeg merkede snart, at det av
 fartvæieren lide mannskap, havde utlyst til kuren, og bare ønsket
 at komme hjem igjen snarest muligt, at lide dees fartvæier i
 Tromsø er en vanskelig sak, ialfal til Søndau fast. Vi kom
 os omsider op til isefjorden, og forsatte opover Kysten, gjorde
 langang forskjellige steder, men Saa inkek. Vi havde tildels
 daarligh veir, som Sydkur gik vi som utsiden av Trins Karet forland,
 og fandt en lirkalads, med tomme hennetiv. boller, og vad der
 følger med et søndant sted, desuten fandt vi en hjul-anordning,
 som de havde brukt under slæden, da larskapet jo her er bakt
 i sommer tiden. Dette var ved Kap Cioke, strakt sønden for ved
 Kap Cold, gaar et pass over til Frier havnen, som østsiden
 av øen, dette var den korteste vei, og her var ogsaa hus, det
 var al grunnd til at tro, at de havde taget denne vei. Maar folket
 var i live, var der inkek til hinder for at de skulde kunne, tage
 veien over dødmansøen, Stokhornet, og til Kap Boheman, her
 var godt hus, og megen proviant, og at man maatte anse
 dem for at vere ibehold. Jeg berettek dette, da jeg kom hjem,
 og det viste sig at Hjalmar Johannesen havde haft sine beste
 dage som Kap Boheman, vor han havde stot sig til ro for
 vinteren, og utfort meget videnskabeligh arbude. I Ysefjorden
 var nogen is, og meget sørse, som vi forsatte til Sydkap for
 at gaa ind Storfjorden, her var lit is, men ikke saa meget,
 at det skulde hindre os i at gaa op Storfjorden. Men Skipsseuen
 som "Autum" fandt ikk, at han vilde se tiden and, og blev
 liggende her, og bakte bort den Kopsare tid, det var jo sent
 som høsten. Jeg opodret ham gang som gang, at gaa ind
 fjorden, han mente som at han havde ansvar for fartvæier,
 og han ansaa farvandet for ufremkommeligh. Havde jeg havt
 mit gamle seilkræng "Tord" skulde jeg som den tid vi

Kasket borte ved Sydkap, have været oppe ved Halvmaaneøen to gange. Ræktigt nok var det længe mørke netter, men disse folk var bang storfjorden, de anson den for en nevs arts, først kommen ind i den, frygtet de for, ikke at komme ud igjerr. Tilstut meddelte skibseren mig hvikideligt, at han ikke anså storfjorden for pasabel, og at han ikke kunde tage ansvaret av at gaa ind, og at vi burde gaa hjem snarest muligt. Jeg bad ham rykke og reise til Antipoderne, og snarest muligt finde Tromsø, vis han var herre for det, jeg var lei av alle hans betenkeligheder og fryktsonhet. Overseer kom vi da til Tromsø, jeg havde lik et stort kass paa denne adfare, i form av frakt, og forskud og klar til mine folk og videre. Jeg lagde paa lager, det av min instruksing, der taalte at ligge, og slog mig tilro i Tromsø for vinteren. Jeg kjøpte mig i om vinteren en sjöite av rednings sjöite typen, til bruk for den kommende overvintring 1908-9. Sjöiten var 31 fot, temmelig bred og passende dyppgaende. det var et sterkt fartoi, dens navn var "Fridtjof den Frökne". For at have noget at besjeftige mig med, til det blev tid at reise ut. tog jeg paa vaaren ut som kapseimer med selfangeren "Wiktoria", det var et stimpartoi paa cirka 350 tons storrelse, den horte hjemme i London, men dispoeredes, og fört av Hans Johannesen Hansjordnes, vi kom ind i Juni, med fuld fangst av klapsnyds og sel, fra Vesterisen.

Vinteren 1908-9

Den 18de Juli seilte jeg ut med "Fridtjof den Frökne", ialt fire mand, for at overvintra paa Halvmaaneøen, den lave gamle polaro stordost for Stegro Pyntun. "Fridtjof den Frökne" viste sig at være et godt sjöpartoi, men savvise ingu storseiler paa bidevind. Vi antöb Russöerne paa Nordtör, og sanket nogen dör, seilte herfra op til vaar hytte i Stegro pyntun, vi blev liggende her et par dage, og skelle om hytten. Under en tür ut i pyntun, fandt jeg en spesielt konstrueret flaske, med iværende seddel, med Engelsk, Rूसisk, og Norsk inskripsion. Flasken var i kasket, sammen med flere, paa forskjellige steder, inde i Norvest pasatjen, av

Roald Amundsen paa "Gjøa", Seddelen skulde saa snart
 raad var, sendes Professor Nansen Lysaker, Beholde Seddelen
 til det kommende år, kunde jeg, ikke, naar der var raad for at
 faa den hjem, jeg seilte derfor ind Storfjorden igjennem, og fandt
 ondsider mellem Sydøen og Højeøen et fartoi, de skulde seile
 hjem om nogen dage, jeg fik Kvintan for brevet, og drog ogsaa Stor-
 fjorden. Fartoiet tilhørte Jæger Gjøvik Jimmarken. Det følgende
 år jeg kom hjem, fik jeg et meget elskverdigt brev fra Professor
 Nansen, hvori han tilbød sig nærmere oplysning om flasken,
 og hvor paa Stigros pønter den var fundet. Professorens oplysning
 om at flaskeposten var af stor vigtighed, og var den eneste der var
 fundet af Gjøas flaskeposter, og skulde bruges til bearbejdelse
 af verket "Gjøas Flaskeposter". Det lorde hende, at den
 muligens viste, visse strømretninger i havet, og kunde
 bli avgjørende for den rætte Amundsen kom til at tage,
 i sin paa langte drift over polhavet. Professoren oplyste om
 at Amundsen var paa reis. og at jeg sikkert vilde faa
 høre fra ham, naar han kom hjem, og at jeg vilde faa mit
 bryderi erstattet, jeg hørte aldrig et ord fra Roald Amundsen,
 til tak for mit bryderi. Der blev gjort megen blesk rundt
 den flaskepost. Der efter manges mening, havde gjort driftten
 fra Nordvest passagen, over polbasenget, og var havnet paa
 Svalbard. Jeg var nu af en anden mening, flasken kunde
 kommet ind af Baffinsbugten, sammen med isen der spæren
 sig ind over Newfaundlandsbanken, her inde i atlanter, har
 Golfstrømmen tak den, og ført den ogsaa paa Østresiden
 av Lofoten, og den er saa ført videre op til Svalbard, sammen
 med hundreden av andre ting, vi foar fra Lofoten.

Efter at ha blit kvit flaskeposten, seilte jeg atter ind Storfjorden,
 og ogsaa til Halvmaane øen, vi ankret ogsaa indersiden
 av øen. hvor vi reparerte Gæster Trondsens hús, for at bruge
 det for to mand om vinteren. Vi seilte senere ind til øerne
 paa Østresiden av Halvmaane øen, og bygget her et solidt
 og koseligt hús, øen hvoysen hús er staa, er ikke kartlagt,
 jeg kalte den "Stவில்", vi bygget sinere paa Stவில்øen,

og som sydedden av Halvmaane øen, to store varder. Saa kom
 atter det gamle strær med restved for vinteren, og Kobbefangst
 utover kysten. Jeg laa med en mand som Skvilleøen om vinteren,
 Bestmanden og en mand, laa i Trondhems hus som Halvmaane-
 øen. Men som Skvilleøen var en god bjørn, slæde, isen slog først
 til her, og vi fik megen bjørn ved huset. Vinteren gik fort og i
 mars maaned, fik vi vaar første to levende bjørninger. Det var
 nogen smaa vildt nøster, der fort sluttet sig til os, og blev meget
 tam. vi havde megen fornøielse av dem frem over sommeren. Først
 i August fik vi fartøiet som vandet, og begyndte hjemreisen.
 Fartøiet havde klart sig godt hjemm vinteren, og ingen skade fat.
 Fra et fangst fartoi jeg møtte under Svalbard landet tog jeg
 hjem en syg mand. Vi havde en hurtig og god reise over havet,
 "Fridtjof den Frøkne" var et godt lite fartoi. Bjørningerne blev
 i Tromsø solgt til Hagenberk. Bjørnsjineene blev solgt til
 opskjøere i Tromsø. Saa var det atter i en fii at gjøre sig klar
 for ny tur, denne gang til Stgards bay som øst siden av Svalbard.

Overvintringen 1909 - 10

Den 12te september gik vi atter fra Tromsø, denne gang havde
 vi slæp med stamboaten "Olav" av Tromsø, der skulde op til
 grupperne som vestsiden av Svalbard, med en last husmaterial,
 og nogen grupper arbejdere. Et par mil utover Torvaag, maatte
 vi slæpe slæperne. Sjøen var for hoi for slæpning, vi fik stor storm
 av Sydvest. Vi sløkte innna sjøen og stormen for Svikkede seil, og
 havde nogen slumme døgne. Vi maatte holde ret innna veiret,
 og kom saaledes øst til Høysen, vor vi dreiede som veiret, og
 blev liggende pondreid, til veiret bedaget sig, da vi
 seilte op til Sydkap, og videre ind Storfjorden. Vi hørte senere
 da vi kom hjem at "Olav" havde mistet all sin deklast, og
 fort fyrdørken fuld av vand, som fyrene blev slukket, de
 drev hjælpeløs om i mange døgne, før de kunde forsøkte, da
 stormen lagde sig. Mandskapet berettet hjemme at vi utover
 somt 1 var forlist i stormen. Vi var tungt lastet som Fridtjof
 og havde stor deklast med husmaterial, men vi mistet

ikke en flis under hele stormen. Der var nogen is og sørpe inde paa Storfjorden, saa vi maatte søke ind til Kval hooden. Her fik vi mer hensegsmæssig vind, der satte isen av landet. Her laa to mand, som tilhørte en fangstexpedition, hvis øvrige 4 deltagere laa paa Halvmaane øen, de var sat op av et Tromsø fartoi. Kval hooden er en dårlig plads, der er ingen rekvæd, ingen fugget av betydning, og helt frit for rein. Stedet ligger omgitt av brær og inlands is, og har kun en liten dalstump og en smal kystlinje. Folkene var dårligt rustet, og havde et elendig hüs, opsat av 1/2 tons bord, uden utvendinge skemmer, der kunde styrke det, og tage av for veiret. De fik endel medesine av min, 10 sekker küt, en rifle, og 500 patroner, deres rifler var gamle, og de havde ingen reserve rifle. Vi laa tilankers her nogen dage stengt av isen, det begyndte at blæse Nordvest, denne vind satte isen av landet, saa vi kunde begynde at seile, det var storende vind for os nordover langs kysten, den 7de oktober ankret vi op i Agards bay, der laa en joksne paa marken, og det var temmeligt koldt. Nogen sørpe var der ogsaa i fjorden, som vanskeligt gjorde lossningerne for os. Det tog os en ukers tid at losse fartoiet og bygge hüs, vi havde itmerket material med os fra Norge, saa vi fik en god hytte, grundet isgangen satte vi med det samme fartoiet paa land. Vi havde været saa sterkt optaget, med vort arbejde, at vi ikke havde haft anledning til at gaa ind langs stranden, og tage vort nye sted i øiensyn. Da vi havde faat det mest pressende arbejde fra os, gik jeg derfor ind langs stranden for at se mig om. Her var masser av drivtømmer, og oppe i lien saa jeg tre store flokker med rein, dette saa jo ogsaa muntrende ut, inde i fjorden fandt jeg til min forbaiselse, en velvet baat paa stranden, under baaten 2 par søstøveler, endel objekter, et Kompas og 5 rifler. Den ene rifle var paa Holben merket med "Anton Eilertsen Kong Karls land 8/9-1908." Jeg forstod av dette, at expeditionen paa Kong Karls land, grundet isforholdene, ikke var blit afhentet, og at de grundet proviantmangel havde forladt sine stationer, og drat med baat over Olga stræde, hjemm Frimands strædet, og over Storfjorden, og var kommen til Agards bay, for at forsette

over landet til grupperne, der lå ingen skrivelse, og der var intet som tydede paa, at nogen av folkene var syge, maaske var der nok i Agardsbay, de havde skuet endel rein, sjenene, og endel Kjøt laa igjen under boaten, var de friske, Klarte de nok huren over Ywory-passet og ned i Sassenbay dalen, og da var de hjælpene. Jeg gik paa skji ind i dalens bund, dit var opstigningue til passet begynder, men saa intet. Vi saa stadig ren flotken i nærheden av huset saa her var nok, paa denne tid, megen rein i Agard dalen.

Utpaa høsten Samlede oppe i lierne ^{lusevis av rypen,} for ^{1 på vestsiden} de senere drog over til de linnere dalstrøk for vinteren.

Vi havde gode dage i Agardsbay, ~~de~~ ^{var} i de dage, en god fjord, med meget vildt. Hjemm vinteren havde vi for det meste tryk. roligt veir. Vi tog mange bjørnhi i brat lierne isse i fjorden i februar og mars maaned. Vi brukte at erge op bjørnbinnen, ved at kaste skare klumper ind i hi aabningue, og saa slykte hunde, maaske kom ut, sidene krops vi ind, og hentet ut iungerne.

Engang holdt jeg paa at brende mig, paa den sporten, jeg fik erges ut binen, og spöt den, jeg skulde saa krype ind og hente ut iungerne, jeg blev möt med et slag i hi aabningue, saa smær möt, jeg kom mig ut i en fart, og fik fat i riflen, det var et under at jeg ikke blev slaat ihjel, i den trange ligangue, Binen havde to store 2 aars iunger med sig i hiet, tilstukt efter meget bal, fik jeg dem ut, og fik skuet dem, og dröp saa ind og hentet ut de de to smaa aars iunger, det var en god job. 5 björn paa en dag.

Vi fik frem hjemm februar, mars, og april 10 levende björn iunger. Vi havde stille veir hele vaaren og sommeren, saa isen blev liggende, den maaske rotnet op. Men alligevel, först i september begyndte isen at röre paa sig, saa vi havde utsigt til at slipes ut, vi gjorde fartöiet klart og den 28de september var landvoksten saa pas stor, at vi kunde begynde at seile sydover. Under försök paa at komme ind til huset i Kvalhøvdun, blev vi skrudt op paa isen, og knekket roret, vi reparerte dette medens vi laa her, da isen slaknet, kom vi os op til Kvalhøvdun, huset var forlat, men all fangst laa igjen, her fantes ingen skrivelse, i vindusposten laa to tør, avfeldt ved Kolbrand. Spor i lierne paa en liten odde, visse at de havde drat boaten mot fjordet

is, lengre inde i bükken, den ene av folkene havde været iført en sjöstøvle paa den ene fot, og en stor lugg paa den anden. Vi tog deres vinterfangst ombord og fortsatte sydover, det gik bra, idagevis laa vi fast i isen, og blev ofte sat mange mil nordover igjen, naar isen kom i drift. Vi moatte en skruingsdag søke ly for isen i Davis Harbør; her er en ismerket havn, da jeg var oppe i fjeldet, for at se paa isen, fandt jeg en kulgang oppe i fjeldet, 70 meter fra fjæren. Jeg merket av stedet Syd og nord for havnen, med 4 varden, og bygget desuten en stor varde med ved Sjøen. Senere fikk jeg stedet kartlagt og anerkjent. Og solgte det i 1917 til Northern Expedition i London for 50,000 kroner. Men desverre disse penge, og mere til, tapte jeg i Bergen, nogen ganske faa år efter, ved den fortreffelige administrasjon av visse banker i Bergen. Vi fikk paa turen ut storfjorden nogen svære paa kjendinger av isen, og at det lille fartoi holt sammen, var et under. Efter cirka 3 ukers stavnning, drift og seiling kom vi 20de oktober ut til Sydkap, og andret opp ved Sydkapøen, vi var oppe i høstet paa Sydkapøen, og fandt her en skrivelse fra de to mand som laa i ~~den~~ Kvalhøden, de var kommen velholdne hit, og fortsatte i sin båt, opp langs vestsiden til Isfjorden. Her laa ogsaa skrivelse, fra et par selfangere, der havde ordre om at forsøke at unnsøtte folket paa Halvmoanøen. De havde ikke kunnet gaa opp storfjorden, og var seilt hjem. Vi var i tvil om vad vi skulde gjøre, seile opp til Isfjorden, kunde vi klare, men at legge over Sjøen, nu sin høstet, med det lille fartoi var sandelig ikke greit, nedlastet som vi var, med en båt, og 5 store, 2 bjørns kasser, paa dekket. Men vi ønsket at komme hjem og lot det staa til. 3 vestlig vind gikk vi til søs, og det gikk bra til Bjørnøen. Men her fikk vi en orkanagtig storm av Nordvest, det var en slum tid, vi havde alt godt skaltek, saa vår herre moa vite, for alt vandet kom fra, men pumpane moatte gaa det meste av tiden. Vi kjempet nu for livet, i det forferdelige opvorte har drev vi østover, 5 bjørninger var druknet i kassene, ovenn i liggen var faldt ned, som vi havde ingen varme, alt var kjennemått av Sjøvand. I 5te døgn kjempet vi mot veiret, uten anden føde end, 'Brakvand' fra vandfaktet, noget torret reinskjøt, og sjavaak Kavringssmuler.

det var et dommedagsveir, i haggel og snestørene blev det mørkt mit
 paa dagen, fo av folkene, havde av utmattelse gitt op, og laa som
 røde vasepiller i skytlukken, jeg frygtet for at de skulde fryse ihjel.
 Jeg stod i skytlukken og passet fartøiet døgn efter døgn, med
 store saltvandsbyller rundt haandledene, av gnag fra oljetøien.
 Mens Bådsmanden av og til passet fartøiet, hang jeg og
~~blændet~~ jeg over skytlukkekarren, og blændet nogen minutter,
 når jeg lukket øinene, saa jeg syner og hørte musik, det var min
 paa gensen av, vad et menneske kunde utholde, vi laa paa dreed
 i det uhyre hav, og ventet bare paa at brokkene skulde bryte med
 fartøiet, men det uteblev, 30 norske mil i nord av Nordkynd, drev
 vi ganske nært forbi en stor bark, der laa paa dreed for stumpsæne,
 dens mesanmast var brækket, og hele styrbords rekke var borte, og
 deklasterne flöt i lange strimler i brastjøerne. Om sider gik vindue
 paa stordæk, og blev spakere, men sjøen var for stor til at vi kunde
 begynde at seile. Efter et døgn tid begyndte vi seiladsen for svirkede seil
 inna brokkene, Fridtjof blev stuvet avgaarde inna brokkene, jeg
 tørde ikke gaa fra roret, og bådsmanden var for utmattet, til
 at kunne klare at sette op ovnen, og gjøre op fyr i lugaren. Jeg havde
 bare en eneste tanke, det var at naa kysten hvor som helst, og for havn.
 I skumringens om eftermiddagen blev vi var et stort
 brast forit, ogsaa noget til høire for brastet, sjinnet av
 en fyrlykt, Snehovet la over, saa det blev borte for os, Vi
 var nært under land, og lønsede inna sjø og vind
 med cirkla 9 mils fart, med vår kurs og brastets stilling
 til fyret, antog jeg, at vi var utfor matür paa øst-
 finnmarken, og vi skulde da ha den smale Matürsand-
 fjord, strax øst for os, tog jeg fejl, lensede vi os i haarde
 fjellet, Matürsandfjorden var ubeboet, paa den tid, og
 uten fyrlykt, det var bare en smal tarm, med høie
 næringer paa begge sider, der skar noget ind i Finnmarks-
 vidden. Det var nogen lange minutter i snefokket, fo
 der saa vi styrbords næring, tet op i os, jeg lod Fridtjof gaa
 noget bagbord, vi blev løftet høit av sjøen, og formelig
 slengt ind hjenem den smale aapning, Bådsmanden

gjorde klart ankrene, og for stoende seil, lod vi ankrene gaa inde i bunden av den lille fjord. vi firte ned vare seilstumper, Kasket noget sjovt kobberkjot ind i Bjornkassene. Vi steglet op ovenen professorisk, og fyrte op, brændte Kobbespek, saa ovenen stod rød. Vi maatte slæpe de to mand, op av styr lirken, frem over bjornkassene, og ned i lugaren, fik Klarene av dem, og tilkøys, i de vaate Røylklar, jeg passer ovenen, baadsmanden var sovnet av på lugarbænken, Under fyringen, havde jeg sovnet av på dørken, og vaagnet ved at jeg frøs, Saa jeg hørket tender, for et liv, og fanden vet hvad der bringer en til at leve et soddant hündeliv. Jeg gik op paa dækket, der var stille i den ødselige fjord. snen lou jævnt med rethene paa sjöiten, og bjornkassene fuld av foksne, de bjorninger der var levende, havde trampet snen under sig, og de to bjorn, der var døde, laa nedtrampet i snen paa Kassebunden, Jeg vekket baadsmanden, og vi fik fyr paa ovenen hvor længe vi havde sovet, vet jeg ikke, men det var dag, vort eneste brükelige ir, et verkterir, laa paa indturen, og seilte i svalken paa lugardørken, det var stoppet, vad dag og dato det var, viste vi heller ikke, Vi kokede os, for første gang paa lang tid en god Kaffe, av snevand, og fik liv i vaare to Kammerater, de fik sig lit Kaffe, men var for dærlige til at staa op. Jeg skuffet snen ut av bjornkassene, og trak ut paa dækket de to døde bjorn, medens baadsmanden, skar op spek i smaa stykker, sammen kjod, og kokede til Bjorningerne, de fik sig en god varm ret, og kom snart til hekkerne igjen. Vi tog nu skiene med os og gik iland, fulgte telefonstolperne frem til Makur, vor vi fik ostbrød, og forskjellige ting vi bringte. der fortalte de os at de skrev den 10de november, to mand fulgte med tilbage til Makursanfjorden, og fik med sig tilbage, en dögelig böre salt reinskjot paa ryggen, Jeg blev liggende i Makursand. til vi fik godt veir og østlig vind, det gik strykende langs kysten til Tromsø, hvor vi ankrer op den 20de november.

Alle forsøgte fra selfangernes side, at naa ind paa Storfjorden om høsten, havde været forjvies, saa de fire mand paa Halvmanden blev liggende noke et aar, de var fri for proviant. De to mand som var i Kvalkrode, havde klart at naa op til isefjorden, sent paa høsten, og maatte bli der om vinteren. Jeg søgte fangsten og la op for vinteren i Tromsø "Fridtjof den Frøkne" fik puste ud efter det sidste nappetag, agterfortøiet i Sørmoløen for vinteren

Stu kom nogen aar med selfangst i Hvitsjøen om varen, og og Robbefangst om sommeren, i farvandedene rundt Storfjorden og Nordostlandet. Var veiret tvært eller ristet, gik vi til ankens paa en eller anden bay, og drev reinjagt, til forholdene tillot os at gaa uthjgen, og fortsatte fangsten.

1911 var jeg om varen paa selfangst i Hvitsjøen, med "Fridtjof den Frøkne", og om sommeren inde paa Storfjorden og erner, paa Robbe og renfangst, men fartøiet var forliten at gaa til Hvitsjøen med om varen, og jeg søgte det, da jeg kom hjem om høsten, til en Russen der skulde bruge det til Lalefiske paa Novaja Semlia.

Jeg kjøpte vinteren 1912 et nyt større fartoi, men fik det ikke ferdigt til ishavstid, da jeg skulde ha insat motor. Og riste derfor ud med Motorkutter "Vesper" av Vardø som kaptainen. Vi seilte først til Hvitsjøen, og siden paa sommeren inde paa Storfjorden paa Robbefangst, men forholdene var daurlige her, saa vi gik rundt Sjøkkas og op til Nordostlandet, og drev Robbefangst ut over sommeren.

1913 Tidlig paa varen gik jeg til Hvitsjøen med det nye fartoi, der het "Frony", og var tidlig paa forsommeren inde i Tromsø isgen, med fuld fangst av sal.

Jeg gik ud de første dage av juli, for at forsøke at komme ind til Kong Karls land, der nu havde været stengt i 5 aar, for at forsøge at hente den fangst som var der. Fangsten blev forladt høsten 1909 av Anton Eileresen og hans fire mand, da de havde overvintret der fra 1908-9, og ikke blev arhentet,

fri for proviant, som de var, kunde de ikke gjøre andet. Fangsten bestod af 87 bjørn, jeg gik fra Flapsen og hjemmisen og kom ind, og tog fangsten ombord. vi drev samtidigt ud over høsten, bjørn, Valros og Kobbefangst, vi gjorde god fangst, og seilte hjem 25de september.

Jeg førte varem 1914 seilskibet "Samaragd" af Bergen, først tidlig paa varem i Hvitjøen, siden ~~op~~ paa Spitsbergbanken NO af Bjørnøen, derfra seilte vi til Vesterisen, paa Klapsmydsfangst, der var gode forhold, og vi seilte hjemmeflora, og ind til Grønland, og fangst her en omrødetid, vi kom hjem til Bergen den 18de August, efter 5 omrødetid og 18 dages tur. Vi havde 900 Klapsmyds og sel, endel Valros og storkobbe. Jeg var 1914 det eneste seilparti paa Yshavet.

Jeg købte 1915 om varem part i en Motorkutter "Content" og drev med den Vesterisen i flere aar, om efter sommeren gik jeg ofte op paa Nordsiden af Svalbard, i forvandede rundt Nordostland, og drev Kobbefangst her, jeg solgte dette parti til et Tromsørederi. Vi var nu kommen ind i en nedgangsperiode, og jeg ledte i flere år fortoier, til fangst i Vesterisen og under Nordsiden af Svalbard. Blandt andre "Pindemanden" og "Mangt 3" der i sin tid hørte hjemme i Bergen.

I 1925 bestemte jeg mig for atter at tage nogen aar paa overvintring paa Svalbard. Og købte, mest for sportens skyld, seilkutteren Ottekvadratmeteren "Geiska", der stod tilknyttet Bergens seilforening, for at seile fra Bergen, og op til Svalbard og rundt Nordostland, og samtidig se var langt mindre jeg kunde komme med den, det vilde bli verdens minste parti, der uden moderskips, havde været saa langt nord. Vi var to mand, og avseilte fra Bergen 26 august 1925. Vi havde stadig nordvind, og reisen til Tromsø, var et eneste langt kryds. Fra Tromsø seilte vi først i oktober, og fik nordlig storm i sjøen, 20 norske mil tilhavs, mistet vi var

boat, den blev taget af broatsjøerne, sammen med vore
 deklast, bagboords række stak med i samme brokkes, Uden
 boat og husmaterial, nyttede det ikke at forsøke at over-
 vinde, vi havde storstorm, og lensede inna for nærmeste
 land. Vi tog havn i Skarsvaag, paa ytre Söroen. Jeg kjøpte
 mig ny husmaterial, og bygget hus her for vinteren, det
 var forsent at søke at komme op til østsiden av Svalbard.
 Vi drev fiske her om vinteren, paa lystkutteren, paa
 gammel vis med "fustsa" Og vi klarte os, om sommeren
 den 10de juni havde vi alt ombord, og stod tilbø igjennem,
 det var en slen seilods for to mand, men vi roede
 op til sydkap, og gik ind Storfjorden, her var megen is,
 den 28de august havde vi seilt os hjemm "ormehullet"
 og ankrat op paa "Ulbrichts bar" ved Kap Payer, sjellisen
 var nu begyndt at legge sig, saa vi stod os ned her for vinteren.
 satte "Geiska" op i en lagune, og bygget os et godt hus
 for vinteren. Kap Payer var en god fangstplads saa vi havde
 hjemm vinteren god fangst, en levende bjørninge havde
 vi, den var fulstendig tam og svært joldetjæ.

I juli maaned 1927 var vi atter paa farten, og stod
 i gode isforhold, op langs østkysten av Nordostlands, rindet
 "Kap Leifh Smith" og stod vestover Nordostlands nord-
 Kyst, den 8de august roede vi vaa hvileste nord-
 bredde, i nord av Nordkapsøerne 81° 15' N. 13° V. Vi seilte
 herfra til "Green Harbour" i Isfjorden, hvorfra jeg sendte
 fangsten hjem, og forsatte op til Kings Bay, hvor jeg
 ved grøerne, tog ny instrumint for ny overvintring,
 denne gang skulde vi ligge paa Korsnes i Videbay.

1927 - 28

Den 15de September om høsten seilte vi fra Kings Bay,
 og kom ind til Korspynten i Videbay, de siste dage av
 September. Paa Korspynten stod et gammelt forfallent hus,
 vi reparerte dette grundigt, og stod os ned her for vinteren.
 lidt ved huset var en stor lagune, her ind slæpte vi "Geiska",

og lagde den paa siden i fjæren for vinteren, her inde i
 fjorden blev det utærligkende nedfangst vi fik drive, Bjørn
 så vi ikke hele vinteren, først sist i Februar, Kom en enselig
 Storkar, rüstende op til huset, den gjorde vi to mand,
 smart Kroat paa, det var den eneste bjørn vi saa. I første
 dagene av Marts, Kjøpte jeg med 4 hunde over til Gøsfjorden,
 min Kammerat blev igjen paa Korspynten. Jeg skulde hente
 min søn, der i Juni maaned skulde komme op med
 Hver Kjodes boate, og vi skulde sammen Kjøve over til
 Widebay igjen, Imidlertid var uligheden med "Latam" intruffet,
 saa jeg kom til at bygge rüstene tilbage til Widebay, en
 anden vei, for at se om vi kunde finde noget spor efter
 "Latam". Vi drog ind Dickson bay, over inlandsisen, og
 ned i Wood bay, ut forbi Wülkan havnen, til Kap Ross, herfra
 i Boat over til Svendsen bay paa Gronhøuk, mindt denne,
 og ind hjemmeh Widebay til Korspynten, en lang tur,
 vi saa ikke det spor, Senere blev man jo klar over, at man
 maatte lete andre steder efter Amundsen. Først i August
 var "Gissha" løs av isen, Vi so farvel til Korspynten, og
 seilte ned til "Kingsbay", sendte hjem fangsten, og rüstet
 os for nye tur, denne ^{gang} til hoven paa Nordostland, dette
 blev byskæleren "Gishas" siste tur, og det forvænder mig
 ofte, at den holdt sammen, og at vi klare os paa dette
 nøtteskal, "Ja man man tage fat paa meget, naar
 der hjemme i Norge, ikke er bruk for ens arbeidskraft,
 Arbeidshyst og foretagsonhet, er et dårligt aktivt for-
 tiden. Og jeg siger med Skibsjipen "Heller paa havets bunn
 end i fiendens haand" Heller til Svalbard paa et nøtteskal
 end arbeidsledig i Norge, og vi har klart os.

I Kings Bay, fik jeg i opdrag av Chefen paa "Cidade Milano"
 at bygge ut et lite depot paa Kap Mohr, sydsiden av
 Nordostlandet, og bygge ned en skrivelser, ^{om} hvor der kunde
 findes folk om vinteren, vis nogen av Balongpartiet, var
 illev, og skulde komme til "Kap Mohr" ligeledes skulde
 jeg den følgende vaar, foretage en Stedetur fra Brandy-

Bay. i mars måned vaaren 1929, over til nordsiden
 av Nordostlandet, og følge Kysten østover til Kap Leigh.
 Smith. Den 3de september gik vi fra Kings bay, vi
 blev stoppt av inspektions skibet "Braganza" av Toronto,
 der skulde ligge utover Amsterdam øen, som mellemlid, i
 den sidste undersøkelses flyvning, vi skulde
 foretage den 9de september, ved Amsterdam øen kastet
 vi slæperen løs, og fortsatte østover og ind Hinloppens-
 strødet, la utover deponet, og seilte op til Lowen, her
 fik vi den 14de september om natten da vi gik til
 anders storm av vest, med sterk isgung, "Geisha"
 blev skræmt over et skjær, og fik en stor flensje i bunden,
 saa den sank en tre fire favner fra fjæren, med hele
 vaar utrustning. Vi fik dog berget saa meget, at vi godt
 klarte os om vinteren, vaar husmaterial, drev for største
 delen iland, her stod en forfalden overvintnings hytte
 fra 1908, vi repareret denne, og stog os ned her paa øen
 for vinteren, vi sjok endel rein paa øen om høsten, og
 havde det ganske bra, Lowen var en bra Bjørnplads,
 saa vi led ingen nød om vinteren, og masser av kjøt
 til vaare hunde havde vi ogsaa, hienem bjørnfangsten
 Om vaaren i februar da isen laa mellem øen og landet
 kjørte vi med hundene, material over til Kap Hansstein
 og bygget senere paa vaaren, Bistationen "Perhytta"
 ikke i skarpeste odden. I mars kjørte vi fra Brandy bay,
 over til nordsiden av landet, og langs Kysten til Kap
 Leigh Smith. alt vi fandt paa turen, var en gammel
 polarslede, som skrev sig, der ikke havde noget
 at gjøre med balongpartiet. vi fortsatte samme
 vei tilbake til Brandy bay igjen, utover sommeren
 blev vi goende og rüste paa Lowen, og saa efter
 en Chance, til at komme hjem, men isen vilde ikke
 brykke, den laa fast langt tilhavs, roboaten var
 havde vi repareret, og gjort klar for turen. Den 12te juli
 kjørte vi med hundene, boaten til nordenden av øen

isem løn da fast, cirkla to mil tilhavs, vi ventet her
 paa nordenden nogen dage, vi bygget os en liten
 hytte av drivtømmer, og bygget en varde paa nord-
 spissen av øen. Vi blev lei av at ligge her og vente
 paa at isen skulde brykke, og kjørte derfor boaten
 og vore saker یت til iskanthen, vi havde med
 os revsjindene, og nogen paa bjørnskjind, resten
 blev liggende igjen i huset, da vi havde fra
 vore saker i boaten, var den tungt lastet, saa
 der var ingen plads til hundene, jeg maatte skjyfte
 disse یت ved iskanthen, det var en av de ^{ty}
 tungste jobber, jeg har haft paa Svalbard.
 Saa satte vi av, og begyndte at reise mot Kings bay,
 vi var 18 dage i vore boat paa turen, det gik
 det med, og vi havde ingen skade av den lange
 av den lange reise, fortimot.

1929-30

Da jeg nu intet fartoi havde, og det var umuligt at
 nogen til at sette mig op til Nordostland igjen, grunder
 de mistige isforhold, maatte jeg holde mig her nede paa
 vestkysten. Jeg sendte min fangst, den jeg havde med, med
 til Tromsø, og rustede mig for ny tur. Vi skulde denne gang
 vere to mand min søn og jeg, Johannesen der var med
 paa turen paa Nordostland. Skulde begynde egen foretur,
 og ligge paa Engelsk Bay inde i forlandsøundet. Jeg skulde
 paa nordenden av Ewins Karls forland. Uti September
 leiede jeg en stor motorboat, og førte یت min یتrustning,
 og husmaterial, یت i synten bygget vi hus, og begynte
 fangsten rundt 20de oktober, her ute er det یتlukkende
 یت vi fangst, hele vinteren havde vi oabent vand. 9
 februar fros der is i selve forlandsøundet, julaften fik
 vi en bjørn, ^{til huset} den stod og gnog paa noget gammelt
 Kobbekjøt, da vi kom ut, adels op i husveggen var den,
 vi var یتen giver, den syntes ikke at have det videre

travelt, vi bad den værsegod spise, og komme igjen
 efter nyttoar^{og} gik ind igjen, den rusede længe rundt
 om huset, vi kunde høre den grave ved husveggen. Vi
 lot os imidlertid ikke forstyrre, vi var iferd med den
 selvlovede titefiasken og julegrøden, og den kom virkelig,
 den 12te februar kom den, og begyndte at grave paa samme
 sted, det var en kjendsbar liten linne, og nu maatte
 den i bakken. første dage av mars, drog vi ned langs Yttersiden
 av øen, gik over passet ved Kap Cold, over fasten paa
 sundet, og op til Engelsk bay, her besøgte vi Johannesen.
 Siden drog vi alle tre op til Kings bay, og besøgte vaktmenene
 ved grønen. Ud paa sommeren fangst vi 10 levende nev-
 inger, som jeg solgte til farmeri i Norge. I juli maaned
 roede vi ned langs Yttersiden av forlandet, rundt Sal-
 pynten, og ind isefjorden til Advent bay. og tog sist
 i juli, en av Herr Kjodes boate hjem til Tromsø. Efter
 fire års overvintring paa de forskjelligste steder paa
 Svalbard, ikke at have været med i Norge. "Geisha"
 fik jeg desverre ikke med, den blev liggende igjen
 paa Nordostland, den fangst jeg havde liggende
 der, tog et fartoi hjem for mig

1931

Begyndte jeg at bli fornem, idet jeg om sommeren var
 General Manager? for en fransk marki, hans søster, og
 nevø, der skulde besøke flest mulige av Eolaiøerne. "Isbjørn"
 av Tromsø blev leiet, for en sum av 36000 kroner, markien
 havde sin egen kok og tjenerpersonale. Jeg skulde samtidig
 fungere som tods paa båren, og det kom vel med at
 jeg var kjendt rundt Svalbard landet, kan i utrykt
 ruten vel, og skulde ind i alle hull. Vi var rundt hele
 Svalbard, Nordostland, Hindloymstradet, Kong Karlsland,
 Kvitøen, vi besøkte Andres leirplass, jeg var flau, paa
 Svenskenes vegne, over den støtte de havde sat der, for
 Andre, en elendig liten sement tingest, som, man måtte

lide efter, når man kom op til leirpladsen. Der var sand
 og singel nok på landtangen, og de 50 kilos sementposer,
 var let at løse på land. De skulde gik ham en sement-
 støjsning, der såes milevidt indover ishavet. Vi besøgte
 siden de forskellige dele af Frants Josefs land, og var
 oppe på den russiske station på "Astronom point."
 Russerne blev gjestfrie, da de hørte at vi var fransk turist-
 skip, de holdt selskabet for os, drak sig fulde, og fortalte
 mer, end vad igrunderen got var om sine planer i Ishavet,
 men det var igrunderen ikke saa farligt, ingen av manskabet
 forstod Engelsk eller Tysk. Fra Frants Josefs land gik
 vi rundt Kong Karls land, var oppe ved begge overvintnings-
 huse, de var bare en ruin hængt om vi sjöt nogen bjørne på
 turen, og fangt en levende. Herfra gik vi til Norge

1932

Var jeg leder av en slædeexpedition, vis formaal var
 Topografiske arbejder på Østkysten av Svalbard, den der
 skulde utføre disse arbejder, og bar den økonomiske side
 av expeditionen, var Rogger Smidt nevø av Karsten Weicard.
 Vi startet fra Tempelbay med et spand hunde, kørte op
 Von Gosen breen, forsøkte i øst nord østlig retning over
 inlandsisen, og kom ned på Stegri breen, inde på
 Wichje Bay på østsiden av landet, arbeidet os søn
 sydover til Kohn Bay, det gik langsomt grundet de
 videnskabelige arbejder. I huset på Kohn Bay satte
 vi igjær staden, da vi vilde få avbart tering, resten
 av turen, når untages breen mellem Agards bay og
 Sassenbaydalen. Jeg havde med Kløv anretning for
 hundene, og fordelte voar utrustning mellem dem, en
 overmønstret letvindt mønstre at reise på, på avbark
 land. Fra Kohn bay forsøkte vi sydover Kysten til Düner bay
 (Bluebay) vor vi stoppet et par dage, i det hverende hus,
 for at ordne og inføre de forskjellige resultater av arbeidet,
 Herfra forsøkte vi til min gamle plads Agards bay,

Været var nu høstligt med is i fjorden, og nogen frost, det var første dage av september da vi drog ind i Agard-dalens bünd, over "Ivory passet" og den stümpede bræis, der skjeller mellem Agardbay dalen og Lassenbaydalens bünd.

Vi fulgte igt Lassenbaydalens venstre side, og kunde nu tak hjemm en tverdal, og kom ned i Adventbaydalens bünd. Men min ledsager havde som sagt læst sine etah paa Kystlinjerne, som vi forsøkte ut Lassen dalen, rundt Kap Delta, og ind til Adventbay. En riktigt rask og interesant tur paa 32 dage.

För vi reiste ut paa denne tur, laa jeg for egen regning i Rüsse Kjeilen, og studerte Laxefisket. Jeg reiste op en maaned för min ledsager, der kom med "Nordenfjelds Kronsprins Olav" første dage av August. Jeg reiste op med Hodes bote i Juni, og fik skjoddelighet med et fangst-fartoi, för mig og mine saker, ut til Rüsse Kjeilen.

Jeg kom som tidligt ut til Kjeilen, at der endnu var is oppe paa Linevandet, og paa selve Kjeilen. Dette var heldigt för mig, da jeg maatte vere der för en tid för laxen kom. Ytre iker laa jeg og mälte elvens, Lagunens, og sjöens temperatur, tre gange om dag, likeledes værforhold, skydekke og nedbör, det samme antal gange om dag.

Laxens trek, beror meget paa de geofysiske forhold, og varme graden i vandet, ligeledes vilde jeg forsöke at bringe klarhet i, vad sort aate laksen spiste, (gik efter) og den omtrentlige tid för gjytringen. Dette er grundlaget för fisket, og noget fiskeren maa vite, för at kunne gjøre regning paa, at drive en nogenlunde lönsom foretning. Det har hent sig, at folk er kommet til et sted, vor alle betingelser för laxefiske har veret tilstede, De har fisket en par ikers tid, men ingen fisk foat, de har stoot i forstaaende ovenför dette, og har trod, at der ingen lax var at foa paa dette sted. de er blit lei av at ligge, og reiser sin vei, efter at ha had en menyde utgifter og odlaagt sin foretning. Muligens otte dage

efter at de har forladt stedet, begynder laxen at stime.
 Harde fiskeren kjendt til, den omtrentlige varmegrad
 i sjøen, ved hvilken laxen begynder at stime, Vad åte
 den gaar efter, under vilke veirlag den trekker best,
 månefacen, hoi og lavvand har overmøst meget at
 sige. Hvis fiskeren havde vist dette, behövet de ikke
 at kaste vek tid og penge, og fou en ödelagt tiv.
 Disse regler gjelder for laxen, soavel paa Grönland
 som paa Svalbard, laxe-fisket hjemme i Norge, og ide
 Arktiske egne, er to vidt forskjellige ting. Det er vel
 tvilsomt at laxe-fisket paa Svalbard, kan bli en selvstendig
 næringsvei, men den sammen med anden fangst paa
 landet, kan gjøre noget av sig. Landets iveros kjender man
 utnyttis, det blir ikke gjort nu. De som nu ligger paa
 landet, ligger ~~et fangstfelt~~ og utelukkende efter reven,
 fra sist i oktober til rundt sist i mars, resten av
 aaret driver de bort. De har staaet til sig fangstfelt, vis
 areal de ikke utnyttis halvparten av, fordi de er red
 for at andre skal komme dem iveien, og de utelukker
 derved andre, og stenger for utviklingen, Svalbards Ryster
 kan gi broöd, til det mangedobbelte av det antal folk, som
 nu ligger paa landet. Höst og sommer när ikke jöfvet pels-
 fangsten drives, kan benyttis til snö og Robbefangst diin-
 fangst og viden, likeledes kunde ^{de} paa sine respektive steder,
 drive lit revoopdret, det vilde ikke koste stort, og de vilde
 fou förstklasses pels, og delvis vere fri de dyre forings om-
 kostninger, og idet helstat, öppna bedre resultatier en hjemme,
 i Norge ved revöolen, storste partien av de sygdommer som
 reven har, ved at bli holdt i fangenskap her hjemme i Norge,
 vilde den deroppe vere fri. Kort og godt, de fangstfolk
 som nu ligger paa Svalbard, beskatter revbestanden til
 det ytterske, ved alle middler, den korte cecong, alt andet
 som landet har at gi, går deres næse forbi, fordi de ikke
 gidder, og ikke eier interaktiv. Der er hundreder av smaa
 ting, en fangstmand kan tjene penge paa i sommertiden, og

som han kan have som bierverv. Grindet en ny tilvirknings måde, betales snadsjønnet nu med 5-6 Kr. per styk, Storkobben er i god pris, 50-60 öre kiloet, en Storkobbe kan veie op i 40 Kgr. Speilede og fædede edderfugtskind og Gause Skind, der er plukket, som bare dænen er i gjen betales godt, Edderdænen betales ogsaa godt. Eddersteggers markeskind flæd av, fra bakk hodet og frem til nebbet, er en eftertraktet vare, med sine vidunderlige farver, bruges disse til tepper, og betales godt. Snadsveivens skind, tørret og spilet, er der ogsaa avsetning paa, og en menyde andre ting, men jeg kom bort fra det jeg egentlig skulde berette om. Som sagt, jeg laa tre uker og maalte temperaturen, medens vandets temperatur steg, som fik jeg den første laks, og siden hjemmestilling 8-10 lak om dag, fra 2,5 Kgr til 9 Kgr., jeg var nu klar over, ved hvilken temperatur laksen begynder at stinne, med andre ord, hvilken varmegrad den likte, jeg åpnet nu 80 lak i rekkefølge, hjemmestilling 10 dage, og fandt at ~~to~~ laksen foruten "to slaks aake", absolut intet andet havde i maven. jeg satte disse to sorter aake paa spirit, og tog dem hjem til undersøkelse, ligeledes tog jeg rogn, satte denne paa spirit, og merket glassene med datoer, for at paa brakt paa det rene, den ontrentlige tid for gjætringen. finder jeg, at vandet har den rette temperatur, at den "aake" laksen spiser er tilstede, og at Kystlinjen har de rette formationer, som er betingelsen for lake fiske tilstede, og kan da uten at Kaste verk utover, begynde at fiske.

Overvintring 1933-34.

933 om sommeren bar det atter ut paa overvintring denne gang til Brandybay og Lady Franklumbay paa Nordostlandet. Vi reiste den 5te juli fra Bergen med en av Hodes bote, der samtidig frakket vaar seilkutter "Maaken" og vaar iutrustning op til Advent Bay. Det var et vanskeligt arbeide, at paa vaar forholdsvise store kutter op paa dette. Vi var tre mand, mine to ledsagere

havde ikke været paa overvintring, for den 20de juli seilte
 vi fra Advent bay, dybt lastet, og med stor delstast av material.
 Kom til Brandy Bay 8de August. Vi bygget i høstens løp 3 gode
 huser 1. i Brandy bay, og 2. i Lady Franklins bay. Vi havde et
 dårligt isaar, saa bjørnfangsten blev minimal. Vi havde
 nogen Kobbe og dæn. Vi blev liggende fremover sommeren
 grundet isen. Gjorde forskjellige befaringer rundt
 Kysten. Personlig drev jeg nogen oploadning av forvanded
 i Brandy Bay og Lady Franklins bay, tog nogen Kartskisser
 av forskjellige øer og Kystlinjen i Brandy Bay. Blandt andet
 reparerte jeg Svenske gradmålings ekspedisjonens varte paa
 Kap Hans Steins fjellet. Den 8de August kunde vi begynde
 hjemreisen, og kom til Advent bay sirta dage av August. Jeg lagde
 vaar Seilkutter "Mærken" igjen i Advent bay, den var ferdig.

I de første aar av overvintringen laa vi utelukkende paa bjørn-
 fangst, Valros og Kobbe fangst. Bjørnen var godt betalt i de tider.
 for et vinterbjørnsjinn fik vi fra 1kr 200 - 250. En vinter blev
 identid betalt med fra 15 - 25 kr, en bloarer fra kr. 30 - 60, som
 vi brød os ikke stort om reven. Senere kom en periode hvori
 bjørnen faldt, og reven steg, og hvori alt dreiet sig om rev.
 fra krigstiden og frem over, har der for hvitrev været betalt fra
 100 - 150, for Bloarer fra 250 - 450, nu har bjørnen fant
 en stigende tendens. I de aar jeg laa paa overvintring fangede
 vi 302 bjørn, hvorav 13 levende. 108 rev hvorav 15 levende. Vi
 fangst i disse aar en god del Valros og Kobbe, men jeg har nu
 ingen notat over denne fangst, men vi regnede med at Valros,
 Kobbe, og dæn fangsten, utgjorde en trediedel av total fangsten.
 Den største del av bjørnantallet faldt paa den første overvintrings
 periode, paa øst siden paa Svalbard. Meste part av reven,
 paa den anden overvintrings periode, rundt om paa de
 forskjellige steder av Svalbard

Arbødigst
 Karl J. Bengtson